
Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2016/2079(INI)

9.12.2016

OSNUTEK MNENJA

Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

za Odbor za ribištvo

o stanju ribjih staležev in socialno-ekonomskem položaju ribiškega sektorja v
Sredozemlju
(2016/2079(INI))

Pripravlavec mnenja: João Pimenta Lopes

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za ribištvo kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker si sredozemske obale deli 19 držav s pravno in upravno odgovornostjo na tem geografskem območju; ker je ribolov v Sredozemlju zelo raznolik in poleg nekaterih vrst industrijskega ribolova pozna predvsem pristne obrtniške oblike ribolova, katerih namen je včasih le preživljanje družine, z različnimi tehničnimi lastnostmi in stopnjo selektivnosti, kar otežuje uporabo klasičnih in tradicionalnih metod ocenjevanja in upravljanja ribištva;
- B. ker bogato morsko biotsko raznovrstnost v Sredozemlju (približno 10 000 – 12 000 vrst) resno ogrožajo pojavi, povezani z globalnimi podnebnimi spremembami, onesnaženostjo morja in zlasti s prekomernim ribolovom; ker je večina ribjih staležev v Sredozemlju dramatično upadla (> 90 % staležev je prekomerno izkoriščanih), nekateri izčrpani staleži pa so na robu uničenja;
- C. ker je socialno-ekonomski položaj ribiškega sektorja v Sredozemlju odvisen predvsem od trajnostne ravni ribjih staležev;
  - 1. poudarja, da je mali ribolov temeljni ekonomski in socialni dejavnik v Sredozemlju, s katerim se ukvarja 80 % ribiških flot ter zagotavlja 60 % delovnih mest v sektorju; poudarja, kako pomemben je mali, neindustrijski ribolov za zagotavljanje trajnosti ribjih staležev, ki si jih delijo različne države, biološko in okoljsko ohranjanje vrst, trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti in socialno-ekonomski razvoj ribiških skupnosti, zlasti na podeželju; poudarja, da identiteta, kulturna dediščina, tradicija in vrednote številnih lokalnih skupnosti večinoma temeljijo na dejavnostih v ribiškem sektorju;
  - 2. poziva države članice, naj se z označevanjem proizvodov in njihovo sledljivostjo borijo proti goljufijam na področju morske hrane ter naj bodo bolj prizadevne v boju proti nezakonitemu ribolovu; obžaluje, da so podatki o stanju večine staležev pomanjkljivi („data-poor stocks“), da približno 50 % ulova ni uradno prijavljenega in da ima 80 % iztovora pomanjkljive podatke o staležu;
  - 3. ugotavlja, da so se socialno-ekonomske razmere v sektorju iz različnih razlogov poslabšale, tudi zaradi upada ribjega staleža, zmanjšanja vrednosti rib pri prvi prodaji (kar se ne odraža v maloprodajni ceni, predvsem zaradi nepoštene delitve dodane vrednosti v sektorski vrednostni verigi s strani večine posrednikov in v nekaterih regijah zaradi monopola distributerjev) in zvišanja cen goriva; poudarja, da so vse težave prispevale k povečanju ribolovnega napora, kar je zlasti zaskrbljujoče v primeru malega ribolova in lahko celo ogrozi prihodnost tega starodavnega načina življenja in preživetje lokalnih skupnosti, ki so zelo odvisne od ribolova;
  - 4. meni, da je treba vzpostaviti ravnovesje med pošteno konkurenco, zahtevami potrošnikov, trajnostjo ribiškega sektorja in ohranitvijo delovnih mest; poudarja, da morajo vse sredozemske države uporabljati celovit pristop in imeti trdno politično voljo, da bi lahko obvladale izzive in izboljšale stanje v Sredozemskem morju;

5. poudarja, da so za zaščito morskega ekosistema potrebna skladna pravila o športnem ribolovu; poudarja, da je treba tudi pri rekreacijskem ribolovu upoštevati ista obdobja, v katerih ribolov ni dovoljen, kot veljajo za poklicni ribolov;
6. vztraja, da je treba pri oblikovanju politik na področju ribištva omogočiti, da ribiči, njihova združenja, organizacije proizvajalcev, sindikati, obalne akcijske skupine in lokalne skupnosti sodelujejo v procesih sprejemanja odločitev ter so sestavni del teh procesov, v skladu z načelom regionalizacije iz skupne ribiške politike, vključiti pa je treba tudi tretje države, ki ležijo ob vzhodnih in južnih obalah Sredozemlja; poudarja, da se lahko zdravi ribolovni viri ter trajnostno in donosno ribištvo dosežejo le z vzpostavitvijo poštenih, uravnoveženih in pravičnih pogojev za vse vključene države in upravljavce ribištva v Sredozemlju, s čimer bi ohranili trenutno raven zaposlenosti in v idealnih okoliščinah ustvarili še več delovnih mest v ribiškem sektorju; poudarja, kako pomembni so v ribiškem sektorju močni in neodvisni socialni partnerji, institucionaliziran socialni dialog in sodelovanje zaposlenih v zadevah podjetja;
7. poziva Komisijo in države članice, naj z naslednjimi ukrepi izboljšajo upravljanje, usklajevanje in okrepijo zmogljivosti ter naj spodbujajo informacije in tehnično podporo, ki naj postanejo dostopne ribiškim in proizvodnim organizacijam, ki se potegujejo za sredstva Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ali za druga sredstva EU), kar bi moralo ustrezati posebnim logističnim, človeškim in finančnim potrebam ribiškega sektorja:
  - s spodbujanjem obnove in posodobitve flot, da bi se izboljšali delovni pogoji in varnost, zmanjšal ribolovni napor in izboljšal ulov na trajnostni način z uporabo manj invazivnih in selektivnih ribolovnih orodij in zmanjšanjem prilova in zavrzkov, optimizirali procesi dobavne verige, izboljšala energetska učinkovitost ter sistemi sledljivosti, izboljšale in zagotovile aktivne in pasivne varnostne naprave na krovu, kot so sistemi za oddajanje signalov o položaju oseb na rešilnih jopičih in satelitski radijski javljalnik, ki jih med drugimi zakonodaja držav članic šteje za primerne, ter zagotovilo ustrezno usposabljanje v zvezi z varnostjo na krovu in uporabo primerne opreme;
  - s spodbujanjem sprejemanja, izobraževanja in multidisciplinarnega usposabljanja mladih, kar bi omogočilo boljše ovrednotenje dela, poklicnega usposabljanja in podpore pri ustvarjanju in razvijanju novih gospodarskih dejavnosti v ribiškem sektorju, ter razvijanjem možnosti zaposlovanja v regiji na področjih, ki bodo v prihodnosti omogočila dostojne prihodke, da se zagotovita trajnost in teritorialna kohezija; poudarja, da morajo pristojni organi v zvezi s tem zagotoviti ustrezno usposabljanje za ribiče ter informacije o njem (tudi s sprejemanjem najboljše prakse in dvigovanjem okoljske osveščenosti);
  - s spodbujanjem zaposlenih v ribiškem sektorju in ribiški proizvodnji, da se združijo in organizirajo, na primer prek sindikatov, organizacij skupnosti, zadrug in/ali predstavniških organizacij ribičev in lastnikov ribiških plovil, ali z opravljanjem skupnih ocen o bodočih perspektivah in razvojnih možnostih, da se zagotovijo dostojni prihodki v ribiškem ali v drugih sektorjih;
  - s poudarjanjem vloge žensk v ribištvu in povezanih proizvodnih sektorjih, da se omogoči njihova večja prepoznavnosti v sektorju, v katerem predstavljajo 12 %

delovne sile, ter spodbujanjem enakosti med moškimi in ženskami;

8. poudarja, da je treba razviti pobude, ki bi lahko pozitivno vplivale na zaposlovanje in bi bile združljive z zmanjšanjem ribolovnega napora, kot so ribolovni turizem ali raziskovalne dejavnosti;
9. predlaga, naj države članice z zakonodajo ali kolektivnimi pogajanjmi, ob ustreznem upoštevanju prakse vseh držav članic, določijo minimalno plačo ali primerljivo pomoč v obliki prihodka, ki bo ribičem omogočal preživetje; priporoča, naj države članice ustanovijo sklad za nadomestilo stalnega prihodka, iz katerega bi se črpala sredstva v času zunaj ribolovne sezone ali ob neugodnih vremenskih razmerah, ki onemogočajo opravljanje dejavnosti, v nelovnih obdobjih (biološko mirovanje) za zaščito življenjskega cikla izkoriščenih vrst, v primeru okoljskih nesreč, daljšega obdobja onesnaženosti okolja ali onesnaženosti z morskimi biotoksini, ter priporoča, naj se za pokojninske namene in za uveljavljanje drugih pravic socialne varnosti obdobja zunaj ribolovne sezone obravnavajo kot dejanski delovni čas;
10. poudarja, da je treba podpirati kolektivno pogajanje, in spodbuja socialne partnerje v ribiškem sektorju, naj se pogajajo o kolektivnih pogodbah v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso, saj sta učinkovita instrumenta za ohranjanje socialnih in delovnih standardov ter za zagotavljanje dostojnega plačila za vse delavce in poštene konkurence v sektorju; poudarja, da je treba ohraniti in okrepiti pravice delavcev v ribiškem sektorju, ki so v nekaterih državah članicah posebej prizadeti;
11. ponovno poziva države članice, ki tega še niso storile, naj ratificirajo Konvencijo št. 188 Mednarodne organizacije dela o delu na področju ribolova, ki ribičem zagotavlja dostojne delovne pogoje na krovu ribiških plovil;
12. poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo dostop do dostojnih delovnih pogojev in ustrezne socialne varnosti za delavce v ribiškem sektorju, ne glede na velikost in vrsto podjetja, ki jih zaposluje, kraj dela ali vrsto pogodbe o zaposlitvi, tudi z uveljavljanjem partnerskih sporazumov o trajnostnem ribištvu, podpisanih v regiji za boj proti socialnemu dampingu in izboljšanje dostopa do trgov in financiranja, sodelovanja z javno upravo in institucijami in diverzifikacijo virov za preživljanje; v zvezi s tem poudarja pomen učinkovitih delovnih inšpekcij in nadzora;
13. poudarja, da je treba glede na visoko stopnjo nesreč v sektorju ter nesorazmerno visoko tveganje za poklicne bolezni, tako fizične kot duševne, izboljšati delovne pogoje za ribiče; poudarja, da je treba ribičem omogočiti ustrezno usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja; poudarja, da je pomembno, da so zagotovljeni ustrezni sanitarni prostori na krovu in na zemlji, dostojna nastanitev ter možnosti za rekreativne dejavnosti; poudarja, da je treba zagotavljati, da so pristanišča in plovne poti stalno varni in plovni;
14. priznava pomembno vlogo ribičev pri reševanju beguncev po brodolomih v Sredozemlju;
15. poudarja, da je treba zagotoviti, da vsaka riba in ribiški proizvod, uvožena v EU, ustrežata pogojem, ki so skladni z mednarodnimi standardi na področju okolja, dela in človekovih pravic; poziva Komisijo in države članice, naj v ribiškem sektorju

vzpostavijo pošteno konkurenco in trajnost, da bi zaščitile delovna mesta in rast;
poudarja, da to ni pomembno le za konkurenco v Uniji, temveč predvsem za konkurente
s sedežem v tretjih državah;

16. poudarja, da morajo sporazumi o partnerstvu v ribiškem sektorju med EU in Marokom
in drugi sporazumi z Marokom upoštevati legitimne težnje ljudstva Sahrawi, v skladu z
ustreznimi resolucijami OZN.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	8.12.2016
Izid končnega glasovanja	+: 43 -: 6 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Laura Agea, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Daniela Aiuto, Georges Bach, Deirdre Clune, Karima Delli, Tania González Peñas, Edouard Martin, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Monika Vana, Tom Vandenkendelaere, Flavio Zanonato, Gabriele Zimmer
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	John Stuart Agnew, Adam Gierek, Hannu Takkula